

Kansen Bieden

Beleidskader 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst'

Samenvatting

Het is van belang dat kinderen gezond opgroeien en zich in alle opzichten kunnen ontwikkelen en ontplooien. De eerste levensjaren zijn daarbij van groot belang, omdat in deze periode het fundament wordt gelegd voor het functioneren op latere leeftijd. De peuteropvang en de voorschoolse educatie spelen daarin een belangrijke rol.

In dit beleidskader kunt u lezen hoe gemeente Maashorst om wil gaan met de peuteropvang en voorschoolse educatie. Wat zijn de uitgangspunten en welke keuzes volgen hieruit? Het is daarmee bepalend en richtinggevend voor de hierna op te stellen subsidieregeling voor peuteropvang en voorschoolse educatie.

Harmonisatie

De aanleiding voor dit beleidskader is gelegen in het samengaan van de gemeenten Uden en Landerd. Beide kennen subsidieregelingen die op dit vlak niet geheel gelijk zijn; het harmoniseren van beide betekent hoe dan ook een verandering. We willen dit moment ook aangrijpen om beide regelingen te herijken en te komen tot een beleidskader waar kwaliteit, toegankelijkheid en haalbaarheid voorop staan en wat past bij de laatste landelijke inzichten en wijzigingen in wet- en regelgeving. De keuzes in dit beleidskader zijn daarop gericht.

Ambitie

'Gelijke kansen voor iedereen'; is een belangrijk uitgangspunt in het gemeentelijk Bestuursakkoord 'Samen Bouwen we Maashorst'. Dit begint al op jonge leeftijd. We willen goed bereikbare peuteropvang bieden en behouden in de verschillende kernen en wijken van Maashorst en investeren in een vloeiende doorgaande (leer)lijn van de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs. We zien dit ook in het licht van preventie. Peuteropvang zorgt ervoor dat jonge kinderen belangrijke bagage meekrijgen, wat hun maatschappelijk perspectief vergroot.

Het is onze ambitie dat *alle* kinderen van 2-4 jaar deel kunnen nemen aan een voorschools aanbod. Een toekomstbestendig aanbod, waar jonge kinderen op een professionele wijze en in een kwalitatief goede omgeving met aandacht voor zowel pedagogische als educatieve doelstellingen, al spelenderwijs een goede voorbereiding krijgen op het basisonderwijs. Een aanbod voor zowel werkende als niet werkende ouders, waarbinnen de kinderen met taal- en ontwikkelingsachterstanden (indicatie voor- en vroegschoolse educatie) onze bijzondere aandacht houden.

Doelgroep:

Het beleid richt zich op twee belangrijke groepen:

- peuters met een indicatie voor- en vroegschoolse educatie (VVE);
- peuters zonder indicatie voor- en vroegschoolse educatie, die niet op een dagopvang zitten.

Beleidskader

Het beleidskader omvat verschillende uitgangspunten. Deze uitgangspunten leiden tot keuzes die richting geven aan de wijze waarop we de harmonisatie van het beleid voorschoolse educatie en peuteropvang in de subsidieregeling vormgeven. Deze zijn:

A De opvang is voor ouders laagdrempelig in de buurt; er is een kwalitatief, dekkend en gespreid aanbod van peuteropvang en voorschoolse educatie

Hieruit volgt:

- (1) We investeren in de toeleiding van peuters naar een VE programma en/of peuteropvang
- (2) Aanbieders in kleine kernen ontvangen zo nodig extra compensatie

B. We streven ernaar dat ouders met een vergelijkbaar inkomen een vergelijkbare ouderbijdrage betalen

Hieruit volgt:

- (3) We compenseren de verschillende groepen ouders om dit mogelijk te maken
- (4) De compensatie vindt plaats per uur per peuter per doelgroep (VVE, - niet VVE, met KOT, zonder KOT)

C. Peuteropvang kent een hogere kostenstructuur dan hele dagopvang

Hieruit volgt:

- (5) We gaan uit van een peuteropvang uurtarief dat hoger is dan het kinderdagopvangtarief, conform landelijke benchmark. Voor 2022 stellen we het tarief vast op €9,51 per uur.

D. Specifieke aandacht hebben we voor kinderen met een VE indicatie (taal- en/of ontwikkelingsachterstand)

Hieruit volgt:

- (6) Voor VE peuters hanteren we een peuteropvang uurtarief van €11,44 per uur (niveau 2022), om aan de kwaliteitsvereisten voor de uitvoering van voorschoolse educatie te voldoen.
- (7) Kinderen met een VE indicatie kunnen vanaf 2 jaar instromen op de VE peuteropvang.
- (8) Voor een VE indicatie komen kinderen met een taal- en ontwikkelingsachterstand en/of ouders met een laag opleidingsniveau en/of een sociaal emotionele achterstand in aanmerking

Algemene keuzes

- (9) Voor zowel ouders, aanbieders als gemeente houden we de regeling zo eenvoudig mogelijk (zo min mogelijk administratieve handelingen).
- (10) We hebben uitdrukkelijke aandacht voor monitoring van het bereik (aantallen) en financiën (hoogte subsidie per locatie).

Inhoudsopgave

Samenvatting

Inleiding.....	1
1 Wettelijk en gemeentelijk kader	1
1.1 Landelijke wet- en regelgeving.....	1
1.2 Gemeentelijk beleidskader.....	3
2 Kinderopvang, peuteropvang en doelgroepen	3
2.1 Peuteropvang en kinderopvang	3
2.2 Verschillende groepen peuters	4
3 Huidige beleid en subsidieregelingen Peuteropvang en VVE	6
4 Ambitie, beleidsuitgangspunten en keuzes.....	7
4.1 Ambitie gemeente Maashorst.....	7
4.2 Uitgangspunten en keuzes beleidskader.....	8
5 Huidige en verwachte aantallen peuters	16
5.1 Huidig aantal VVE- en reguliere peuters in peuteropvang.....	16
5.2 Verwacht aantal VVE- en reguliere peuters in peuteropvang.....	16
6 Financiën	19
6.1 Beschikbare middelen	19
6.2 Financieel effect	19

Bijlagen

- bijlage 1 Aantallen Peuters en spreiding over de kernen
- bijlage 2 Tarief peuteropvang en VVE
- bijlage 3 Inkomenstabel Kinderopvangtoeslag (KOT) en VNG 2022
- bijlage 4 Achtergrond berekeningen financiën
- bijlage 5 Afkortingen en begrippen

Figuren en tabellen

- figuur 1 Overzicht groepen peuters
- figuur 2 Opbouw tarief
- tabel 1: Huidig aantal peuters
- tabel 2: Verwacht aantal peuters
- tabel 3: Huidige middelen POV en VVE z
- tabel 4: financieel effect nieuw beleidskader tov budget

Inleiding

Kansengelijkheid en het terugdringen van onderwijsachterstanden staan hoog op de agenda. Het is belangrijk dat alle kinderen de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen. De Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is daarbij voor jonge kinderen die dat nodig hebben van groot belang. Met extra voorschoolse ondersteuning kunnen peuters hun taal- of ontwikkelingsachterstand inlopen, waardoor zij met een betere startpositie kunnen beginnen aan het basisonderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie en heeft de wettelijke opdracht om voldoende en gespreide plekken van voorschoolse educatie te realiseren, deze te financieren, en afspraken te maken met de peuter- en kinderopvangorganisaties en het basisonderwijs. Het basisonderwijs is verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie (groep 1 en 2). Zij ontvangen daar rijksmiddelen voor.

Daarnaast heeft de gemeente een opdracht om *alle* peuters de mogelijkheid te geven om minimaal 2 dagdelen naar een voorschoolse voorziening te gaan. En dus ook voor de peuters die geen VVE-indicatie hebben en niet naar een vorm van kinderopvang gaan, een aanbod van 2 dagdelen per week (peuteropvang) te realiseren. Dit volgt uit bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van SZW en VNG (*'Een aanbod voor alle peuters'*; 2016).

In het kader van de herindeling is het noodzakelijk om de beleidsterreinen Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) te harmoniseren. De voormalige gemeenten Uden en Landerd kennen verschillende subsidieregelingen en financieringswijzen voor peuteropvang en VVE en hebben ook (deels) verschillende afspraken met de betrokken partijen. Dat zal voor de nieuwe gemeente op één lijn moeten komen.

Met deze beleidsnotitie stelt de gemeenteraad de kaders vast voor de VVE en Peuteropvang in de gemeente Maashorst, zodat het college een eenduidige invulling kan geven aan haar taken op dit terrein.

Deze notitie beperkt zich tot de onderdelen VVE en peuteropvang. VVE is een onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

1 Wettelijk en gemeentelijk kader

Het wettelijke kader en de landelijke ontwikkelingen op het terrein van VVE en peuteropvang worden onderstaand weergegeven. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op het huidige gemeentelijke beleidskader.

1.1 Landelijke wet- en regelgeving

Wet op het primair Onderwijs (WPO) en wet OKE

Sinds 2010 is de 'Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie' (Wet OKE) van toepassing. Het doel van de wet is om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. In de Wet OKE is opgenomen dat gemeenten verplicht zijn om een hoogwaardig voorschools aanbod te organiseren voor alle peuters (tussen 2,5 en 4 jaar) die een risico hebben op een onderwijsachterstand. Op grond van de

Wet op het Primair Onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van dekkend en gespreid aanbod van VVE-plekken voor kinderen met een dreigende taalachterstand en een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan die voorschoolse educatie (artikel 166 WPO). Daarbij gericht op het voorkomen van segregatie en bevorderen van integratie. Hiervoor ontvangt de gemeente rijksmiddelen uit de Specifieke Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid.

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

De landelijke kwaliteitseisen aan voorschoolse educatie zijn opgenomen in het 'Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie'. Die vereisten gaan bijvoorbeeld over het aantal beroepskrachten per groep, en de opleidingseisen van de beroepskrachten. De GGD controleert namens de gemeente of de kinderopvang aan de eisen van de Wet Kinderopvang en het Besluit 'basis voorwaarden kwaliteit voorschoolse voorzieningen' voldoet. De onderwijsinspectie beoordeelt hoe het gesteld is met de kwaliteit van het aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (Wet op het onderwijstoezicht).

Voorschoolse educatie is gericht op kinderen die een ontwikkelingsachterstand hebben, of deze dreigen op te lopen. Het is het belangrijk deze vroegtijdig te signaleren en snel passende maatregelen te nemen.

Met kwalitatief hoogwaardige voorschoolse educatie (VE) stimuleren pedagogisch medewerkers jonge kinderen spelenderwijs in hun ontwikkeling. Het Rijk heeft vanaf 1 augustus 2020 voor een uitbreiding van voorschoolse educatie van 10 naar 16 uur gekozen, verspreid over minimaal drie dagdelen, gedurende 40 weken per jaar, voor peuters tussen 2,5 en 4 jaar. Met die 16 uur kan voorschoolse educatie (VE) nog meer effect sorteren. Totaal komt dit neer op 960 uur VE in deze anderhalf jaar. De uitbreiding naar 16 uur VE is een extra stap in de richting van een zo veel mogelijk gelijke start op de basisschool voor alle kinderen.

Daarnaast wordt het aanbod van voorschoolse educatie verbeterd met de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker (HBO niveau). Deze kan de pedagogisch medewerkers ondersteunen bij een kwalitatief goede invulling van 16 uur. Het inzetten van een pedagogisch beleidsmedewerker is voor de peuteropvang aanbieders een verplichting sinds 1 januari 2022. Er is voorgeschreven dat de medewerker minimaal 10 uur per jaar per VE -peuter beschikbaar moet zijn.

Bekostiging voor- en vroegschoolse educatie

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voorschoolse educatie (VE) en ontvangt hiervoor zoals aangegeven geoormerkte rijksmiddelen. Het primair onderwijs is verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie aan kinderen in groep 1 en 2 met een achterstand en ontvangt hiervoor middelen in de lumpsum.

Bestuursafspraken 'opvang voor alle peuters'

Kinderen leren van en met elkaar. Voor *alle* peuters - dus ook als er niet direct een dreiging van achterstand is - is het van belang dat zij samen met leeftijdsgenoten spelen en zich spelenderwijs en in interactie met anderen kunnen ontwikkelen.

Los van het OAB beleid hebben gemeenten de opdracht om het bereik van peuteropvang onder *alle* peuters te vergroten. Dit volgt uit de bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van SZW en VNG ('Een aanbod voor alle peuters'; 2016); gemeenten dienen *alle* peuters de mogelijkheid te geven om minimaal 2 dagdelen per week naar een voorschoolse voorziening te gaan. En dus ook voor de peuters die geen VVE-indicatie hebben en niet naar een vorm van kinderopvang gaan, een aanbod van 2 dagdelen per week te realiseren.

Wet Kinderopvang

Artikel 1.13 van de wet Kinderopvang geeft een begrenzing van de mogelijkheden om ouders een tegemoetkoming te verstrekken in aanvulling op de kinderopvangtoeslag. Een tegemoetkoming in aanvulling op de kinderopvangtoeslag kan worden verstrekt, zodanig dat het totaal van de kinderopvangtoeslag en de tegemoetkoming niet meer bedraagt dan de kosten van kinderopvang (art 1.13 wet Kinderopvang). Hiermee wordt marktverstoring voorkomen.

1.2 Gemeentelijk beleidskader

Huidige gemeentelijke beleidskaders

In april 2019 heeft de voormalige gemeente Uden de Kadernota Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2019-2022 vastgesteld. Aansluitend daarop is door het college een uitvoeringsnotitie VVE en een subsidieregeling opgesteld.

De voormalige gemeente Landerd heeft haar OAB-beleid niet vastgelegd in een Kadernota. Voor VVE is er wel een uitvoeringsnotitie, in de vorm van het verbeterplan VVE 2020.

Uitwerking in Subsidieregeling VVE en peuteropvang

Na vaststelling van dit voorliggend beleidskader zal het beleid verder worden uitgewerkt in een geharmoniseerde 'Subsidieregeling VVE en peuteropvang' voor de gemeente Maashorst. Tevens stellen we een VVE-Convenant op met de betrokken partners (kinderopvang, GGD, basisscholen). In dat Convenant zullen de afspraken rond doelgroep definitie, informatieoverdracht en resultaatafspraken worden vastgelegd.

Overig OAB- beleid

Dit beleidskader is gericht op de VVE en peuteropvang. Het gehele beleidsterrein van OAB is breder en omvat bijvoorbeeld ook de schakelklassen en andere initiatieven om (taal)achterstanden bij kinderen te voorkomen om verminderen. Harmonisatie van dat deel zal, indien nodig, later volgen. Het onderwijsachterstandenbeleid kent een 4 jaarlijkse cyclus vanuit het rijk. De nieuwe OAB periode loopt van 2023 – 2027.

2. Kinderopvang, peuteropvang en doelgroepen

Er zijn veel verschillende termen binnen dit vakgebied van peuteropvang en kinderopvang die geregeld door elkaar worden gebruikt. Om die reden is het goed om even stil te staan bij veelgebruikte termen binnen dit beleidsterrein. Deze worden onderstaand toegelicht. Tevens is het voor de verdere uitwerking van belang om onderscheid te maken in verschillende groepen peuters. Die categorisering komt eveneens in dit hoofdstuk aan de orde.

2.1 Peuteropvang en kinderopvang

Kinderopvang

Kinderopvang is een verzamelterm voor verschillende mogelijkheden om kinderen in een georganiseerd verband een ontwikkelingsgericht aanbod te bieden op het moment dat ouders werken of studeren. De kinderopvang is er van oudsher op gericht om het voor ouders mogelijk te maken dat

zij kunnen werken en participeren; een verschil met de oorsprong van de 'oude peuterspeelzalen' die juist de ontwikkeling van kinderen als primair doel hadden.

Kinderopvangtoeslag (KOT)

Kinderopvangtoeslag - kortweg ook wel KOT genoemd - is een tegemoetkoming voor werkende ouders in de kosten van de kinderopvang. De uitvoering en uitbetaling vindt plaats onder regie van de Belastingdienst. De hoogte van de toeslag is afhankelijk van de omvang (aantal uren opvang) en het inkomen van de ouders; hoe hoger het inkomen van de ouders hoe lager de toeslag die zij ontvangen. De belastingdienst maakt daarvoor gebruik van de kinderopvangtoeslag tabel (KOT-tabel) die jaarlijks wordt bijgesteld.

Als ouders niet werken of één van beide werkt niet, dan kunnen ouders niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Het 'instrument kinderopvangtoeslag' is namelijk vanuit het Rijk opgezet om werken en participatie te stimuleren.

Peuteropvang/ peuterspeelzaal/ kinderopvang

Sinds 2017 vallen de 'oude' peuterspeelzalen formeel ook onder de term kinderopvang. In de praktijk wordt deze vorm van kinderopvang veelal peuteropvang genoemd. Zo zullen we de term in dit beleidskader ook hanteren. Sinds 2017 is het voor ouders van deze peuteropvang ook mogelijk om kinderopvangtoeslag (KOT) aan te vragen.

Het kenmerk van de 'oude' peuterspeelzaal - of nu dan peuteropvang - is dat het gaat om opvang in *dagdelen* in plaats van hele dagen en alleen gedurende de schoolweken (= 40 weken per jaar). Daarnaast richt het zich op peuters, kinderen in de leeftijd tussen 2-4 jaar. De peuter gaat dan bijvoorbeeld 2 ochtenden in de week naar de peuteropvang.

Peuteropvang binnen een kinderopvangorganisatie

Ook de 'traditionele' kinderopvangorganisaties bieden steeds vaker opvang in dagdelen aan. Er is in dat geval sprake van peuteropvang binnen de kinderopvangorganisatie als het een aanbod betreft voor peuters van korte dagdelen in horizontale groepen (gelijke leeftijden bij elkaar) en 40 weken per jaar.

Programma voor VVE

Voor kinderen met een (dreigende) taal- of ontwikkelingsachterstand zijn er programma's voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE programma's). Spelenderwijs krijgen de kinderen extra aandacht om een achterstand in (taal)ontwikkeling te verminderen. En ook ouders krijgen handvatten op welke wijze zij hun kind goed kunnen ondersteunen. De GGD geeft voor kinderen waarbij een taal- of ontwikkelingsachterstand aanwezig is of dreigt een VVE-indicatie af. Dit na beoordeling tijdens veelal meerdere consulten op het consultatiebureau. Ouders van kinderen met een VVE-indicatie (doelgroeppeuter) worden gestimuleerd om hun kind meerdere dagdelen van de week een kinderopvangorganisatie met VVE-programma te laten bezoeken (4 dagdelen- 16 uur per week is het streven).

2.2 Verschillende groepen peuters

Voor het beleidskader VVE en peuteropvang is het van belang om de verschillende categorieën peuters goed uiteen te halen, vanwege de verschillende financieringswijze én vanwege het aan te bieden en maximaliseren van de gemeentelijke subsidie voor de omvang van de opvang (aantal uur per week).

We onderscheiden daarbij peuters met en zonder VVE-indicatie en we maken onderscheid in ouders die wel of niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag (KOT).

Vanwege de leesbaarheid is ervoor gekozen om de peuters zonder VVE-indicatie in het vervolg van deze notitie als 'reguliere' peuters aan te duiden.

Onderstaand ter verduidelijking de verschillende categorieën in overzicht

	Kinderopvangtoeslag (KOT)	Zonder Kinderopvangtoeslag (KOT)
Geen VVE indicatie	'Reguliere' peuter met KOT Een peuter die gebruik maakt van peuteropvang en geen VVE- indicatie heeft. De GGD heeft geen risico op een (taal- en/of sociaal-emotionele ontwikkelings-) achterstand vastgesteld. Ouders kunnen <u>gebruik maken van de inkomensafhankelijke KOT</u> vanuit de belastingdienst. Gemeentelijke compensatie is aanvullend op mogelijkheden KOT	'Reguliere' peuter zonder KOT Een peuter die gebruik maakt van peuteropvang en geen VVE- indicatie heeft. De GGD heeft geen risico op een (taal- en/of sociaal-emotionele ontwikkelings-) achterstand vastgesteld Ouders kunnen <u>geen gebruik maken van inkomensafhankelijke KOT</u> vanuit de belastingdienst. Dit geldt voor de categorie ouders die niet werken of waarvan één van beide niet werkt. Gemeentelijke subsidie mogelijk
VVE indicatie	VVE-peuter met KOT Een peuter die een <u>risico</u> loopt op het ontwikkelen van een (taal- en reken- en/of sociaal-emotionele ontwikkelings-) achterstand. Op basis van een VVE-indicatie van de GGD komt de (doelgroep) peuter in aanmerking voor een VVE-programma. Ouders kunnen <u>gebruik maken van de inkomensafhankelijke KOT</u> vanuit de belastingdienst. Gemeentelijke compensatie is aanvullend op mogelijkheden KOT	VVE-peuter zonder KOT Een peuter die een <u>risico</u> loopt op het ontwikkelen van een (taal- en reken- en/of sociaal-emotionele ontwikkelings-) achterstand. Op basis van een VVE- indicatie van de GGD komt de (doelgroep) peuter in aanmerking voor een VVE-programma. Ouders kunnen <u>geen gebruik maken van de inkomensafhankelijke KOT</u> vanuit de belastingdienst. Dit geldt voor de categorie ouders die niet werken of waarvan één van beide niet werkt Gemeentelijke subsidie mogelijk

Figuur 1 overzicht groepen peuters

Te zien is dat een eventuele gemeentelijke subsidiering of compensatie aanvullend is op de mogelijkheden die de kinderopvangtoeslag voor ouders biedt. Met andere woorden: voor de gemeentelijke subsidie wordt rekening gehouden met de toeslag die ouders die (beide) werken kunnen ontvangen.

3. Huidige beleid en subsidieregelingen Peuteropvang en VVE

Om de maatschappelijke opdracht voor VE-peuters en peuteropvangbeleid uit te voeren zijn in de voormalige gemeente Uden en Landerd de afgelopen jaren uitvoeringsregelingen opgesteld, voortkomend uit een beleidskader. Daarin is onder andere vastgelegd welke subsidiemogelijkheden er zijn voor de verschillende groepen peuters en welke voorwaarden daarbij gelden. Het hoofd-uitgangspunt is daarbij gelijk; jonge kinderen verder helpen in hun ontwikkeling en zo goed als kan, gelijke kansen bieden.

De belangrijkste gedeelde uitgangspunten in het huidige beleid van voormalig gemeenten Uden en Landerd:

- Het belang van de peuteropvang en voorschoolse educatie voor een goede startpositie van ieder kind;
- Het streven naar een zo hoog mogelijk bereik van peuters op peuteropvang en voorschoolse educatie voor die groep die dat extra nodig heeft
- Het belang van een gelijke (financiële) toegankelijkheid van peuteropvang en VE voor werkende en niet-werkende ouders

Verschillen in het beleid zijn er ook. Die zitten vooral in de subsidieregeling. De belangrijkste verschillen zijn:

- *Wijze van financieren*

Uden kent een financiering per peuter (geld volgt kind systematiek). In Landerd wordt een budgetsubsidie aan één aanbieder verstrekt met de opdracht peuteropvang aan te bieden. Een vergoeding voor het bieden van voorschoolse educatie gaat via facturatie achteraf.

- *Hoogte subsidie reguliere peuters*

In Uden geeft de subsidieregeling weer dat *reguliere* peuters tot maximaal het fiscaal uurtarief worden gesubsidieerd (€8,50 niveau 2022). Dit staat bekend als de minimale variant van bekostiging reguliere peuteropvang.

Voor reguliere peuters met KOT ontvangen aanbieders geen subsidie, voor reguliere peuters zonder KOT tot maximaal € 8,50 per uur, het fiscaal tarief.

In Landerd wordt de bekostiging voor reguliere peuters via de budgetsubsidie aan één aanbieder gedaan. Er wordt geen onderscheid wordt gemaakt in peuters met en zonder KOT. De bekostiging is voor het geheel; het aanbieden van peuteropvang voor alle peuters.

- *Hoogte subsidie VVE peuters*

In Uden is voor VVE peuters een uurtarief van € 11,42 vastgesteld (niveau 2022). Landerd rekent met een uurtarief van €12,-- voor VVE-peuters.

- *Startleeftijd VVE*

In Uden kan een voor VVE geïndiceerde peuter op 2-jarige leeftijd starten met de VVE - peuteropvang. In Landerd ligt de startleeftijd op 2,5 jaar.

- *Minima*

Uden rekent geen ouderbijdrage voor minima. Bij Landerd is deze uitzondering er niet.

4 Ambitie, beleidsuitgangspunten en keuzes

4.1 Ambitie gemeente Maashorst

Kansen bieden, dat is waar we voor staan en wat we in het bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst' benadrukken. Kinderen zoveel mogelijk een gelijke kans geven om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. We willen goed bereikbare peuteropvang bieden en behouden in de verschillende kernen en wijken van Maashorst en investeren in een vloeiende doorgaande lijn van de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs (Bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst').

Het is onze ambitie dat alle kinderen van 2-4 jaar deel kunnen nemen aan een voorschools aanbod. Een toekomstbestendig aanbod, waar jonge kinderen op een professionele wijze en in een kwalitatief goede omgeving met aandacht voor zowel pedagogische als educatieve doelstellingen, al spelenderwijs een goede voorbereiding krijgen op het basisonderwijs. Een aanbod voor zowel werkende als niet werkende ouders, waarbinnen de kinderen met taal- en ontwikkelingsachterstanden (indicatie voor- en voerschoolse educatie) onze bijzondere aandacht houden.

Meer concreet houdt de ambitie in:

We streven naar een zo hoog mogelijk bereik van peuters

- **100% VVE:** we streven ernaar dat alle VE geïndiceerde peuters (2-4 jarigen) 16 uur VE per week volgen.
- **100% regulier:** we maken het mogelijk dat reguliere peuters (2-4 jarigen) tenminste 2 dagdelen (2x4 uur) per week naar een vorm van opvang kunnen gaan.

Daarbij hebben we uitdrukkelijk aandacht voor kinderen van ouders met een **laag inkomen (<120% van de bijstandsnorm)**. We willen deze kwetsbare doelgroep extra aandacht geven om hun kansen te vergroten.

Doelgroep

Dit beleidskader richt zich op twee belangrijke groepen

- peuters met een VVE indicatie
- peuters zonder VVE indicatie (reguliere peuters) die niet op een dagopvang zitten

Het kan daarbij gaan om werkende ouders en ouders die niet werken, of waarvan één van beide niet werkt. De eerste groep heeft de mogelijkheid om KOT aan te vragen, de tweede groep niet.

a. Peuters met VVE indicatie

We zetten ons in voor alle kinderen die een VVE indicatie hebben van de GGD, ongeacht op welke opvang ze wellicht al zitten. We stimuleren dat zij 16 uur per week een VE programma volgen. De 16 uur per week voor VE peuters komt zoals eerder aangegeven voort uit het wettelijk kader: voor VE peuters tussen 2,5 en 4 jaar dient verspreid over minimaal drie dagdelen, gedurende 40 weken per jaar, 16 uur per week een opvang met voorschoolse educatie te worden geboden. Totaal komt dit neer op 960 uur VE in deze anderhalf jaar.

Het is van belang om de opvang voor deze ouder(s)/verzorger(s) laagdrempelig te maken, en om die reden financiële en administratieve drempels weg te nemen. Dit geldt in het bijzonder voor de kinderen van ouders met een laag inkomen (<120% inkomensgrens). We willen hen optimale kansen bieden en geen financiële drempels opleggen door voor deze groep geen ouderbijdrage te vragen. Op deze wijze stimuleren wij de deelname juist voor deze kwetsbare doelgroep.

We realiseren ons dat 100% bereik in de praktijk niet volledig haalbaar is, aangezien er altijd omstandigheden zijn waaronder een peuter geen gebruik kan maken van het aanbod. Desalniettemin streven wij hiernaar om een stip op de horizon te hebben die ons uitdaagt.

b. Reguliere Peuters > die nog niet op dagopvang zitten

Het merendeel van de kinderen in de peuterleeftijd gaat in Nederland naar een vorm van hele dagopvang, bijvoorbeeld omdat hun ouders daarmee werk en een gezin kunnen combineren. Dit geldt ook voor Maashorst; de gemeente kent veel kinderdagopvanglocaties met in totaal ongeveer 981 kindplaatsen¹.

Deze peuters, die al naar dagopvang gaan en geen VVE indicatie hebben, vallen niet onder onze gemeentelijke doelgroep: zij hebben immers al een stimulerende omgeving met leeftijdsgenoten voorafgaand aan de basisschool, is de gedachte.

De gemeentelijke doelgroep betreft juist de kinderen die (nog) niet naar een vorm van opvang gaan. Voor die groep streven wij ernaar dat zij minimaal 2 dagdelen per week naar een peuteropvang kunnen gaan en (indien nodig) gebruik kunnen maken van VE. Voor die groep is het een waardevolle aanvulling wanneer zij zich enkele uren per week in de groep in interactie met de andere kinderen en ondersteund door een professionele kracht al spelenderwijs kunnen ontwikkelen. Voor die groep bieden we peuteropvang. Dit stimuleert de brede ontwikkeling op deze jonge leeftijd en helpt voor een goede instroom in het basisonderwijs.

De maximaal 8 uur per week voor reguliere peuters komt voort uit de eerder genoemde Bestuursafspraken tussen VNG en SZW, waarin is aangegeven dat iedere peuter minimaal 2 dagdelen per week de mogelijkheid moet hebben om naar een vorm van opvang te gaan. Eén dagdeel betreft 4 uur.

4.2 Uitgangspunten en keuzes beleidskader

Onderstaand introduceren wij het geharmoniseerde beleidskader Peuteropvang en VVE dat volgt uit de ambitie en past bij de wetgeving. Onder het overzicht worden de diverse uitgangspunten van het beleidskader en de beleidskeuzes die erbij horen, nader toegelicht

Uitgangspunten

A. De opvang is voor ouders laagdrempelig in de buurt; er is een kwalitatief, dekkend en gespreid aanbod van peuteropvang en voorschoolse educatie

Hieruit volgt:

- (1) We investeren in de toeleiding van peuters naar een VE programma en/of peuteropvang
- (2) Aanbieders in kleine kernen ontvangen zo nodig extra compensatie

¹ Bron: Landelijk Register Kinderopvang

B. We streven ernaar dat ouders met een vergelijkbaar inkomen een vergelijkbare ouderbijdrage betalen

Hieruit volgt:

- (3) We compenseren de verschillende groepen ouders om dit mogelijk te maken
- (4) De compensatie vindt plaats per uur per peuter per doelgroep (VVE, - niet VVE, met KOT, zonder KOT)

C. Peuteropvang kent een hogere kostenstructuur dan hele dagopvang

Hieruit volgt:

- (5) We gaan uit van een peuteropvang uurtarief dat hoger is dan het kinderdagopvangtarief, conform landelijke benchmark. Voor 2022 stellen we deze vast op €9,51 per uur.

D. Specifieke aandacht hebben we voor kinderen met een VE indicatie (taal- en/of ontwikkelingsachterstand)

Hieruit volgt:

- (6) Voor VE peuters hanteren we een peuteropvang-uurtarief van €11,44 per uur (niveau 2022), om aan de kwaliteitsvereisten voor de uitvoering van voorschoolse educatie te voldoen.
- (7) Kinderen met een VE indicatie kunnen vanaf 2 jaar instromen op de VE peuteropvang
- (8) Voor een VE indicatie komen kinderen met een taal- en ontwikkelingsachterstand en/of een sociaal emotionele achterstand in aanmerking.

Algemene keuzes

- (9) Voor zowel ouders, aanbieders als gemeente houden we de regeling zo eenvoudig mogelijk (zo min mogelijk administratieve handelingen)
- (10) We hebben uitdrukkelijke aandacht voor monitoring van het bereik (aantallen) en financiën (hoogte subsidie per locatie).

Toelichting op de uitgangspunten en keuzes

Uitgangspunt A

❖ De opvang is voor ouders laagdrempelig in de buurt; er is een kwalitatief, dekkend en gespreid aanbod van peuteropvang en VVE

Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk peuters aan de peuteropvang en de voorschoolse educatie deelnemen is het allereerst van belang dat de kinderen die door het consultatiebureau van de GGD een VE indicatie krijgen ook echt gaan deelnemen aan die opvang. Een goede toeleiding realiseren dus naar die opvang op het moment dat de GGD een indicatie stelt.

Om het bereik te verhogen wordt er momenteel door de GGD al volop ingezet op het motiveren van ouders, het na een tijdje nabellen en het volgen van de kinderen na het afgeven van de indicatie VE. Starten ze ook daadwerkelijk op een opvang, en zo niet waarom niet?

Er gebeurt dus al veel, maar extra aandacht voor deze keten blijft van belang en willen we ook bieden, bijvoorbeeld in de vorm van extra inzet op VE coördinatie vanuit de GGD. Hiervoor zou de GGD dan een aanvullende opdracht krijgen. Vanaf 2022 gaan we daarnaast ook samen met alle

opvangorganisaties en de GGD werken met de peutermonitor, een tool waarmee we beter zicht krijgen op aantallen en bereik van de verschillende groepen peuters. En waarmee we zien waar en hoe we nog een tandje bij moeten zetten om meer peuters te bereiken.

(1) *We investeren in de toeleiding van peuters naar een VE programma en/of peuteropvang*

Voor een hoog bereik is het daarnaast van belang dat de toegang ertoe laagdrempelig is voor ouders. Voor ouders is het prettig en vertrouwd als hun kind in de eigen wijk of op loop- of korte fietsafstand op de opvang zit. Dit heeft ook een heel praktische component, het is voor ouders met meerdere kinderen veel gemakkelijker als de schooltypen (basisschool; peuteropvang) geografisch bij elkaar in de buurt liggen. Het maakt het laagdrempeliger en zal daarmee de deelname aan de opvang en de voorschoolse educatie verhogen.

Daarom streven we naar een gespreid aanbod van peuteropvanglocaties over de verschillende kernen van Maashorst. Dit past ook bij wettelijke opdracht die we hebben: gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor een voldoende gespreid en kwalitatief goed aanbod voorschoolse educatie voor de peuters in hun gemeente². Ook volgt het uit onze ambitie in het Bestuursakkoord, we willen in de verschillende kernen en wijken van Maashorst goed bereikbaar basisonderwijs en opvang behouden.

Zo nodig (binnen de grenzen van redelijkheid) kunnen we als gemeente financieel bijdragen, om zo een opvang in een kleine kern rendabel te houden. De landelijke regelgeving biedt ruimte om voor kleinere kernen of specifieke achterstandswijken een extra aanvullende subsidie te verstrekken voor het ve-aanbod zolang dit niet marktverstoring werkt en als het nodig is om aan de aanbodverplichting uit Wet op Primair Onderwijs te voldoen³. Bekostiging gaat dan uit de OAB-middelen. In de subsidieregeling VVE en peuteropvang, zullen we dit verder uitwerken (voorwaarden, hoogte).

(2) *Aanbieders in kleine kernen ontvangen zo nodig extra compensatie*

Uitgangspunt B

❖ We streven ernaar dat ouders met een vergelijkbaar inkomen een vergelijkbare ouderbijdrage betalen

Onze ambitie is om de opvang voor alle peuters van de gemeente Maashorst financieel toegankelijk te maken. Een financiële ouderbijdrage mag geen drempel zijn waardoor ouders afhaken. Bekend is dat de kosten voor ouders een belangrijke reden kunnen zijn om niet deel te nemen aan peuteropvang⁴. Het streven is daarbij om voor alle verschillende vormen van opvang de ouderbijdrage voor ouders met een gelijk inkomen zo goed als mogelijk gelijk te houden. Het maakt dan niet uit of je kind naar peuteropvang of kinderdagopvang gaat, of het VVE krijgt of niet, of de ouderbijdrage via de KOT gaat of via de gemeente, bij een gelijk inkomen betaal je als ouder een gelijke ouderbijdrage op uurbasis.

² Wet op Primair Onderwijs, artikel 166.

³ Oberon Inzet GOAB-middelen 2019-2022

⁴ Buitenhek management & Consult in opdracht van SZW / VNG 2019; Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen in NL. Onderzoek naar effecten bestuurlijke afspraken 'Aanbod voor alle peuters'. In het onderzoek komt naar voren dat van de ouders die een specifieke reden opgeven voor het niet-gaan-naar-peuteropvang 16% aangeeft dat dit kosten zijn.

Het fundament daarvoor is de landelijke KOT-tabel voor kinderdagopvang die gestaffeld de hoogte van de ouderbijdrage weergeeft. Hoe hoger het (gezamenlijk) inkomen, hoe hoger ook de ouderbijdrage op uurbasis voor de verschillende vormen van opvang. Die tabel wordt jaarlijks landelijk geïndexeerd. In bijlage 3 is de KOT tabel van 2022 opgenomen. De VNG heeft voor de niet-KOT ouders een vergelijkbare tabel gemaakt, met als verschil dat deze minder inkomensklassen kent. Om die reden is die beter hanteerbaar in de praktijk, en minder administratieve handelingen voor zowel ouders als opvangorganisatie. Ook de VNG tabel is terug te vinden in bijlage 3.

Zoals in paragraaf 2.2 is aangegeven zijn er vier categorieën ouders (wel/niet KOT en wel/niet VVE indicatie). De hoogte van de compensatie voor deze categorieën varieert. Dit komt ten eerste omdat het maximum aantal uren dat we compenseren voor VVE en niet-VVE verschillend is, en ten tweede wordt rekening gehouden met de kinderopvangtoeslag die ouders kunnen ontvangen, bijvoorbeeld omdat zij beide werken. De gemeentelijke compensatie is dan uitsluitend *aanvullend* op wat de KOT al afdekt (tot fiscaal tarief) In de onderstaande tabel geven we daar een verduidelijking in.

Categorie	Max. aantal uur per week	Max. aantal weken per jaar	Max. aantal uur per jaar	Gemeentelijke compensatie
Regulier zonder KOT	8	40	320	
Regulier met KOT	8	40	320	Aanvullend op KOT fiscaal uurtarief (€8,50 niveau 2022)
VVE zonder KOT	16	40	640	
VVE met KOT	16	40	640	Aanvullend op KOT fiscaal uurtarief (€8,50 niveau 2022)

Als ouders beide werken, dan wordt er van hen verwacht dat zij KOT aanvragen en ontvangen ze voor het KOT deel (tot fiscaal tarief € 8,50, niveau 2022) geen gemeentelijke compensatie. Als ouders niet in aanmerking komen voor KOT, dienen zij dat aan te tonen met een bewijs van de belastingdienst. Dit kunnen zij daar opvragen en vervolgens aan de opvangorganisatie overleggen.

De gemeentelijke compensatie is daarmee echt aanvullend op de mogelijkheden die de kinderopvangtoeslag de ouders biedt.

(3) *We compenseren de verschillende groepen ouders om dit mogelijk te maken*

(4) *De compensatie vindt plaats per uur per peuter per doelgroep (VVE, - niet VVE, met KOT, zonder KOT)*

In den lande is subsidiering per uur per peuter een gebruikelijke manier van subsidiering en goed uitvoerbaar voor de kinderopvang. Deze directe manier van subsidiefinanciering per peuter biedt transparantie en stimuleert peuter- en kinderopvangorganisaties om zoveel mogelijk kinderen te bereiken. Ook sluit het aan bij de werkwijze van de kinderopvangtoeslagregeling van de belastingdienst en de administratie van de kinderopvangorganisaties. Die toeslagregeling kent eveneens een berekening per afgenomen uur.

Het risico van schommelingen in de aantallen en niet geheel gevulde groepen in de opvang wordt met deze 'geld volgt kind-subsidiering' wel bij de kinderopvangorganisaties gelegd, iets wat invloed zal hebben op de kostprijs van de opvang.

Ouderbijdrage ouders zonder KOT

Voor de ouders die niet in aanmerking komen voor KOT, gaan we uit van een inkomensafhankelijke ouderbijdrage volgens de ouderbijdrage-adviestabel van de VNG voor peuteropvang. Die is vergelijkbaar met de tabel van de kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst, maar is voor de aanbieders beter uitvoerbaar doordat er minder inkomenscategorieën zijn.

Op basis van de meest recente inkomensverklaring van de ouder(s) bepaalt de aanbieder jaarlijks in welke inkomenscategorie de ouders vallen en welke ouderbijdrage daarbij geldt volgens de VNG-tabel. Indien de inkomenssituatie van de ouder(s) gedurende het jaar aantoonbaar lager wordt, kan de ouder om bijstelling (verlaging) van de hoogte van de ouderbijdrage vragen en kan deze omlaag worden bijgesteld. Een bijstelling van de hoogte van de ouderbijdrage die nadelig is voor de ouder zal niet plaatsvinden. Er zal ook geen sprake zijn van terugvordering bij ouders.

Ouderbijdrage ouders met KOT

Voor de ouders die in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag gaat de berekening van het deel dat zij zelf voor de peuteropvang moeten betalen niet via de aanbieder of gemeente, maar geheel via de Belastingdienst. Immers, deze ouders betalen de opvang eerst zelf aan de aanbieder en de Belastingdienst bepaalt op basis van het inkomen van de ouders welk deel zij terug krijgen in de vorm van kinderopvangtoeslag. Hiervoor maakt de Belastingdienst gebruik van de KOT inkomenstabel. De gemeente heeft voor deze groep hier niets mee van doen.

2^e 8 uur VVE kinderen

Voor VVE-kinderen is het gebruikelijk dat er over de 2^e 8 uur per week van de opvang geen bijdrage wordt gevraagd, omdat blijkt dat dit juist voor deze doelgroep positief uitpakt en ouders stimuleert om deze extra uren af te nemen. En juist die extra uren per week bieden het kind dat extra benodigde stimulans. Dit willen we in gemeente Maashorst ook zo toepassen en voor de VVE-kinderen alleen over de 1^e 8 uur per week een ouderbijdrage vragen. Aan minima ouders vragen we geen ouderbijdrage.

Uitgangspunt C

❖ Peuteropvang kent een hogere kostenstructuur dan hele dagopvang

Om een kwalitatief aanbod te kunnen bieden hebben opvangorganisaties een reële financiële bijdrage nodig. Doordat peuteropvang in dagdelen wordt aangeboden kent het een hogere kostprijs dan de hele-dag-opvang. Huisvestingskosten en hogere personele kosten zijn hier onderdelen van.

Ook de bezetting in de peutergroep zal niet altijd 100% zijn, een groep mag met 2 pedagogisch medewerkers bestaan uit maximaal 16 peuters. Maar dat aantal peuters zal in de praktijk lang niet altijd worden gehaald.

Uit landelijke onderzoeken blijkt dat de kostprijs van peuteropvang hoger ligt dan die van kinderdagopvang tarief. Sociaal Werk heeft in 2017 een benchmark onderzoek gedaan waaruit dit naar voren kwam en onlangs is er een kengetallendocument verschenen, uitgevoerd in samenwerking met het ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid⁵, waarin dit duidelijk werd bevestigd. Door haar vorm (korte dagdelen, relatief hoge organisatiekosten, fluctuaties in peuterbezetting) is het uurtarief voor peuteropvang hoger dan voor kinderdagopvang.

Zonder compensatie van het verschil gaan aanbieders de hogere kostprijs voor peuteropvang doorrekenen aan de ouders, met een hogere ouderbijdrage tot gevolg. Ouders van peuteropvang

⁵ Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang, *Mijn Kostprijs, Kengetallen voor de bedrijfsvoering van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus*, juni 2021

krijgen dan op uurbasis een hogere ouderbijdrage dan ouders van kinderdagopvang, terwijl we juist willen stimuleren dat zij er gebruik van maken in het belang van het kind.

Om die reden willen we rekening houden met een reële kostprijs voor peuteropvang en ouders/aanbieders navenant compenseren zodat de ouderbijdrage op uurbasis op gelijk niveau komt/blijft als bij de kinderdagopvang. Dit zowel voor de werkende als niet werkende ouders.

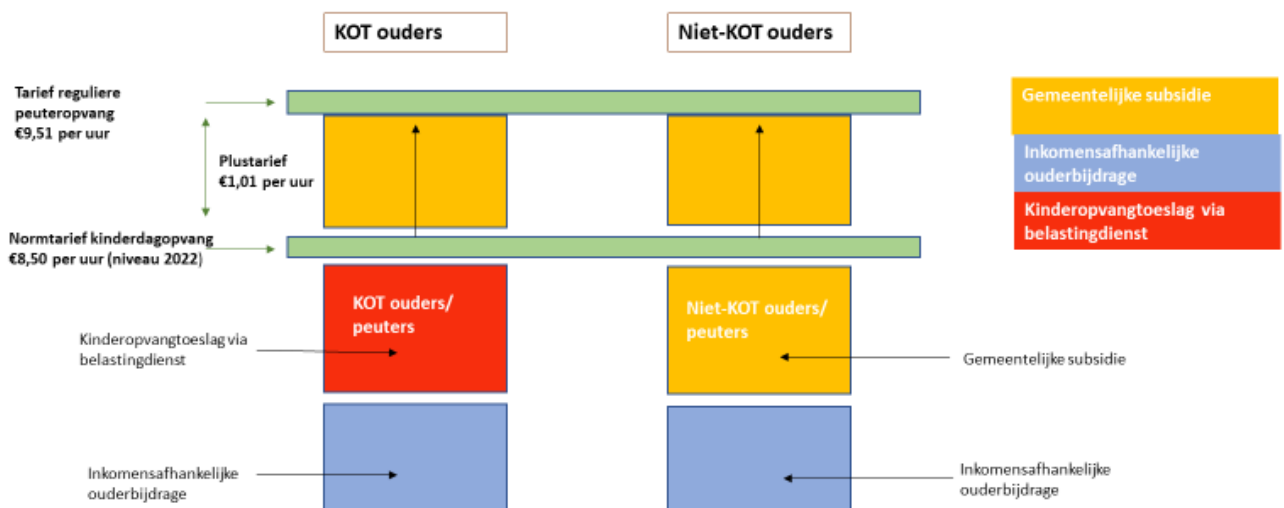
(5) *We gaan uit van een peuteropvang uurtarief dat hoger is dan het kinderdagopvangtarief, conform landelijke benchmark. Voor 2022 stellen we het tarief vast op €9,51 per uur*

Hoogte peuteropvang uurtarief

We stellen het maximaal te subsidiëren basistarief peuteropvang voor 2022 vast op € 9,51 per uur, en dit voor alle groepen (VVE en niet VVE, KOT niet KOT). Dit is een tarief wat past binnen de landelijke benchmark en de hoogte die regiogemeenten hanteren. Het tarief kan jaarlijks geïndexeerd worden, met de index die door belastingdienst dat jaar ook voor het kinderdagopvangtarief wordt gehanteerd. Een nadere toelichting en onderbouwing om het tarief op een hoogte van €9,51 vast te stellen wordt in bijlage 2 gegeven.

Het normtarief voor dagopvang waar de belastingdienst mee rekent is in 2022 vastgesteld op €8,50 per uur (fiscaal tarief). Het tarief peuteropvang is derhalve €1,01 per uur hoger.

Onderstaand figuur maakt een en ander meer inzichtelijk. Het verschil tussen het peuteropvangtarief (€ 9,51) en het normtarief voor kinderdagopvang (€8,50) is €1,01 per uur (9,51 minus 8,50).

Figuur 2 Opbouw tarief

Uitgangspunt D

- ❖ Specifieke aandacht hebben we voor kinderen met een VE indicatie (taal- en/of ontwikkelingsachterstand)

Voor kinderen met een taal- en of ontwikkelingsachterstand is de extra VE-ondersteuning van het grootste belang voor hun verdere ontplooiing. De landelijke wet en regelgeving stelt ook extra kwaliteitseisen aan het bieden van ondersteuning aan kinderen met een VE indicatie. Die

kwaliteitseisen zijn opgenomen in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (Bkve) en gaan bijvoorbeeld over het aantal beroepskrachten per groep, de opleidingseisen van de beroepskrachten en het minimum aantal uren VVE dat geboden wordt.

Om VE nog een extra kwaliteitsimpuls te geven is vanaf 1 januari 2022 tevens ingevoerd dat een VE aanbieder op iedere locatie een pedagogisch beleidsmedewerker dient in te zetten (hbo-er) die zich richt op implementatie van beleid en coaching van beroepskrachten VE. Voor ieder VE kind dient deze medewerker 10 uur per jaar beschikbaar te hebben. Gemeenten ontvangen voor deze kwaliteitsimpuls extra middelen die verdisconteert zijn in de decentralisatie uitkering OAB van het Rijk. Naast de genoemde wettelijke eisen stellen we als gemeente ook nog aanvullende kwaliteitseisen aan de aanbieders van VE, oa op het gebied van:

- Warme overdracht naar basisschool voor VE kinderen
- Extra contactmomenten met ouders- en coaching gesprekken
- Deskundigheidsbevordering pedagogische medewerkers
- Stimuleren ouderbetrokkenheid
- Het werken met een gecertificeerd VVE programma
- Monitoring van aantallen en trends

Dit zijn aanvullende kwaliteitseisen, die niet in de reguliere kostprijs peuteropvang zitten.

Om opvangorganisaties in staat te stellen deze wettelijk en lokale kwaliteitsverhogende activiteiten uit te voeren, hanteren we voor VE peuters een tarief van € 11,44 per uur (niveau 2022). We verwijzen naar bijlage 2 voor een onderbouwing hiervan.

Indexatie van dit tarief kan gelijk opgaan met de indexatie van het peuteropvangtarief.

(6) *Voor VE peuters hanteren we een peuteropvang-uurtarief van €11,44 per uur (niveau 2022), om aan de kwaliteitsvereisten voor de uitvoering van voorschoolse educatie te voldoen.*

Vanuit de wetgeving zijn we als gemeente verplicht om peuters vanaf een leeftijd van 2,5 jaar die een achterstand hebben in taal- en/of ontwikkeling (VE indicatie) een aanbod voor VE te doen.

Door het VE programma vanaf 2 jaar open te stellen geef je peuters die daar al aan toe zijn, de mogelijkheid om een langere tijd van het VE-programma te profiteren. Ze kunnen bovendien geleidelijk instromen, bijvoorbeeld het eerste half jaar 2 dagdelen in de week komen en daarna de gewenste 4 dagdelen. Voor veel kinderen past dit bij hun ontwikkelingslijn. Het is aan de peuteropvangaanbieder in samenspraak met de ouders om te bepalen wat voor ieder kind is gewenst. Het openstellen vanaf de leeftijd van 2 jaar geeft in ieder geval de mogelijkheid om dan al te starten.

(7) *Kinderen met een VE indicatie kunnen vanaf 2 jaar instromen in de VE peuteropvang*

Een indicatie voor voorschoolse educatie wordt door het consultatiebureau van de GGD afgegeven. Daarvoor kijkt de jeugdverpleegkundige naar de ontwikkeling van het kind op basis van meerdere consulten op verschillende leeftijden. Met gedegen onderzoek op diverse ontwikkelingsgebieden kunnen ontwikkelingsproblemen en -stoornissen tijdig worden opgespoord. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Van Wiechenonderzoek. Als er een (dreigende) achterstand wordt geconstateerd wordt in gesprek met de ouders een VE-indicatie afgegeven en krijgen ouders informatie over de VE opvanglocaties in de buurt.

Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om de exacte doelgroepcriteria van de voorschoolse educatie vast te stellen. In Maashorst kiezen we ervoor om die wat ruimer te definiëren dan het wettelijk criterium van 'risico op taal en ontwikkelingsachterstand'. Dit, omdat we zien dat voorschoolse educatie voor kinderen ook om andere redenen dan enkel taal- en ontwikkelingsachterstand heel gewenst kan zijn. Te denken valt aan een thuisomgeving waar ernstige gezinsproblematiek speelt, of zaken als verslaving of verwaarlozing. In dat geval is het vanuit preventief oogpunt voor de ontwikkeling van een peuter van belang om enkele dagdelen per week op de VE peuteropvang in een stimulerende omgeving te verblijven. Ook het opleidingsniveau van ouders blijkt een 'voorspellende' factor te zijn voor een 'moelijker' start en is een algemeen geldend doelgroepcriterium voor voorschoolse educatie. Het volgen van een stimulerend gestructureerd voorschools VE programma helpt deze kinderen aan een betere uitgangspositie.

Zo komen we tot de volgende doelgroepcriteria Voorschoolse Educatie voor de gemeente Maashorst:

- Peuters met een (dreigende) taal- of ontwikkelingsachterstand;
- Peuters met een taalarme omgeving en/of voertaal thuis anders dan Nederlands;
- Opleidingsniveau ouders (richtlijn opleidingsniveau van minimaal één ouder /opvoeder lager dan mbo-2 niveau);
- Peuters met een sociaal emotionele achterstand en/of sociaal arme thuisomgeving;
- Individuele gronden op basis waarvan het voor de peuter nodig is, vast te stellen door het consultatiebureau (maatwerk en uitzondering)

(8) *Voor een VE indicatie komen kinderen in aanmerking met een taal- en ontwikkelingsachterstand en/of ouders met een laag opleidingsniveau en/of een sociaal emotionele achterstand*

Aansluitende keuzes

(9) *Voor zowel ouders, aanbieders als gemeente houden we de regeling zo eenvoudig mogelijk (zo min mogelijk administratieve handelingen)*

We streven ernaar om de regeling voor alle partijen zo eenvoudig mogelijk te maken, met voor allen zo min mogelijk administratieve handelingen. Dit maakt ook dat we in overleg zijn en blijven met de betrokken stakeholders om te zien hoe we processen en administratieve handelingen zo goed mogelijk op elkaar af kunnen stemmen zonder in te boeten op kwaliteit of zorgvuldigheid. En om die reden kiezen we er ook voor om te werken met de meer eenvoudige VNG-inkomenstabel voor het berekenen van de ouderbijdrage, zodat ouders niet bij iedere kleine wijziging in hun inkomen om aanpassing hoeven te vragen.

Ook het werken met de Peutermonitor, waarmee informatieoverdracht van aantallen en gevolgde uren opvang geautomatiseerd gaat en veel eenvoudiger is, draagt eraan bij.

(10) *We hebben uitdrukkelijke aandacht voor monitoring van het bereik (aantallen) en financiën (hoogte subsidie per locatie).*

Het beschikken van een adequaat monitoringsysteem en dus grip op de "cijfers" is een vereiste voor de implementatie van het VVE-en peuteropvangbeleid. Om de wettelijke opdracht goed te kunnen uitvoeren, is het van belang om een goed monitoringsysteem te hebben dat zicht geeft op het bereik

van het aantal peuters en de resultaten van het VVE-beleid. Het is om die reden dat we ervoor kiezen om te gaan werken met de peutermonitor van InnovatieNul 13, een applicatie die al door veel andere gemeenten in gebruik is en met veel tevredenheid. De implementatie van deze tool is inmiddels in gang gezet.

Doel Peutermonitor:

- beter grip op de uitvoering van het VVE-en peuteropvangbeleid en de financiën
- beter zicht op cijfers en resultaten (bereik, non –bereik etc.), ook per locatie of per wijk/kern
- mindere discussies rechtmatigheid- en doelmatigheidscontrole subsidie
- minder administratieve handelingen voor zowel gemeenten als de opvangorganisaties
- zekerheid betreft validiteit van de cijfers, jaarcijfers gemakkelijk aan te leveren
- meer transparantie voor alle partijen.

5. Huidige en verwachte aantallen peuters

Hoeveel peuters maken momenteel gebruik van de peuteropvang en wat verwachten we voor de komende jaren? Dat presenteren we in dit hoofdstuk, waarbij we rekening houden met demografische ontwikkelingen en de invloed van dit voorliggende beleidskader.

5.1 Huidig aantal VVE- en reguliere peuters in peuteropvang

Allereerst hebben we de huidige situatie in kaart gebracht; hoeveel peuters van iedere categorie zitten *momenteel* bij de opvangorganisaties op de opvang? Deze inventarisatie levert het volgende overzicht op (situatie december 2021).

Huidige aantallen peuters	Avem (Landerd)	Kanteel (Landerd)	Kanteel (Uden)	Kiem (Uden)	Stichting Istia (Uden)	XXS kinderopvang (Uden)	Totaal
regulier zonder KOT	9		16	6	1	0	32
regulier KOT	71		76	96		10	253
VVE zonder KOT	4		25	8	3	1	41
VVE KOT	1	1	26	16	0	3	47
Totaal	85	1	143	126	4	14	373

Tabel 1: Huidig aantal peuters in Uden en Landerd per categorie en per aanbieder op reguliere peuteropvang of op opvang met een VVE indicatie, situatie december 2021

5.2 Verwacht aantal VVE- en reguliere peuters in peuteropvang

Kijkend naar het *verwacht* aantal peuters voor de komende jaren, komen we tot de volgende tabel. Daarbij wordt er groei verwacht enerzijds op basis van de demografische ontwikkelingen en anderzijds als effect van het beleid. Een nadere toelichting volgt onder de tabel.

	Huidig aantal dec 2021	Verwachte groei obv demografie	Verwachte groei obv beleidskader	Totaal verwachte aantallen peuters 2022 ev
regulier zonder KOT	32	1	1	34
regulier KOT	253	8	13	274
VVE zonder KOT	41	1	4	46
VVE KOT	47	2	5	54
Totaal	373	12	23	408

Tabel 2 Verwacht aantal peuters in Maashorst per categorie op reguliere peuteropvang of op opvang met een VVE indicatie

Toelichting verwacht aantal peuters in peuteropvang agv groei door demografie

De demografische cijfers laten zien dat er voor de komende jaren nog groeipotentieel zit in de omvang van het aantal peuters in gemeente Maashorst. Dit komt door het huidige aantal 0- en 1- jarigen in de gemeente Maashorst. Die leeftijdsgroep is in omvang momenteel ongeveer 60 kinderen groter dan de jaren ervoor en deze groep zal de komende jaren de peuterleeftijd bereiken. We doen de aanname dat van het geheel van deze groei er ongeveer 20% van de toekomstige peuters de peuteropvang (al dan niet met een VVE indicatie) zal gaan gebruiken. Immers een deel van de kinderen zal ofwel toch naar hele dagopvang gaan of om allerlei redenen (gezondheid, keuze ouders) naar geen enkele opvangvorm gaan. Voor peuteropvang betreft de groeiverwachting op basis van demografie derhalve 12 peuters (20% van 60).

Toelichting verwacht aantal peuters agv groei door implementatie beleidskader

Daarnaast verwachten we dat door uitvoering te geven aan het voorliggende beleidskader er meer peuters naar peuteropvang zullen gaan; en dat is ook juist onze ambitie! Het verbeteren van de toeleiding vanuit het consultatiebureau van de GGD en het verlagen van (financiële drempels) zal leiden tot een hoger bereik, zowel bij reguliere peuters als VVE peuters.

We gaan daarbij uit van een verwachte groei van 5% reguliere peuters en 10% peuters met een VVE-indicatie). We baseren ons daarvoor op landelijke onderzoeken⁶ en het landelijke CBS dashboard 'verwachte onderwijsachterstand per gemeente'⁷. Uit dit dashboard is af te lezen dat er in de gemeente Maashorst 100 peuters met een taal- of ontwikkelingsachterstand (VVE) wordt verwacht. Dit aantal wordt door CBS berekend aan de hand van het aantal basisschoolleerlingen waarvan is vastgesteld dat deze (een risico op) een taal- en of ontwikkelingsachterstand hebben. Het aantal verwachte *peuters* met een achterstand en daarmee een VVE-indicatie is daarvan afgeleid. Rekening houdend met dit dashboard komen we tot onze groeiverwachting van ongeveer 10% voor VVE.

Voor de verwachte groei van reguliere peuters kijken we naar gegevens die er bekend zijn van het huidige non-bereik; dat zijn de peuters die naar geen enkele vorm van een voorschoolse voorziening gaan. Voor gemeente Maashorst zijn daar geen exacte cijfers van bekend. Landelijk onderzoek laat evenwel zien dat het non-bereik in Nederland ongeveer 11% van alle peuters is. Dit betreft voor Maashorst 116 peuters (11% van 1058⁸). Het is niet reëel te verwachten dat we die peuters met het nieuwe beleidskader *allemaal* bereiken, maar het geeft wel weer dat er nog groeiruime is. We gaan voor de prognose uit van een verwachte groei van 14 reguliere peuters (5% van huidig aantal).

Bijlage 1 geeft ter achtergrond nog een nadere toelichting op de aantallen peuters, de demografische ontwikkelingen en de daarvan afgeleide prognose. Ook de spreiding van basisschoolleerlingen en peuters met een risico op onderwijsachterstanden op *wijkniveau* is daar in kaart gebracht.

Andere ontwikkelingen van invloed

Het is goed om hier te melden dat de ervaring laat zien dat het gebruik van peuteropvang ieder jaar enigszins fluctueert. Er zijn veel factoren op van invloed, waardoor het onmogelijk is om het gebruik exact te voorspellen, ook al omdat het om relatief kleine aantallen gaat. Tevens wordt het gebruik van peuteropvang sterk beïnvloed door maatschappelijke ontwikkelingen, zoals arbeidsmarktconjunctuur, en landelijke aanpassingen aan de kinderopvangtoeslagregeling. Dit zijn zaken waar we lokaal geen invloed op hebben. Verschuivingen op de arbeidsmarkt en veranderingen in de

⁶ Buitenhek management & Consult in opdracht van SZW / VNG 2019; Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen in NL. In het onderzoek komt naar voren dat 11% van alle peuters in Nederland geen gebruik maakt van een voorschoolse voorziening.

⁷ https://dashboards.cbs.nl/v1/onderwijskansen_180543/

⁸ CBS Statline, Totaal aantal 2- en 3 jarigen in Maashorst, geraadpleegd op 22-02-22

kinderopvangtoeslagregeling kunnen er toe leiden dat (werkende) ouders meer of minder gebruik maken van de gewone hele-dag kinderopvang. En dit kan op haar beurt weer invloed hebben op het gebruik van peuteropvang. Het blijft om die reden altijd van belang om trends op dit terrein te volgen, zowel lokaal als landelijk.

6 Financiën

Een nieuwe regeling moet uiteraard passen binnen de financiële kaders van de gemeente Maashorst. In deze paragraaf staat een doorrekening van de uitgangspunten, het benodigd budget in relatie tot beschikbaar budget en de financiële doorrekeningen centraal. Daarbij houden we rekening met het scenario dat het gebruik van VE en peuteropvang de komende jaren groeit. We laten daarmee zien welke consequenties het in te stemmen beleidskader heeft.

6.1 Beschikbare middelen

De decentralisatie uitkering OAB

De voorschoolse educatie (VE) en de VVE-peuteropvang die daaraan gekoppeld is, kan worden bekostigd uit de decentralisatie uitkering OAB. Dit betreft geormerkte middelen. De besteding van deze middelen is gehouden aan door het rijk vastgestelde kaders, namelijk 'bijdragen aan het bestrijden of voorkomen van onderwijsachterstanden'. De VE-peuteropvang voldoet daar geheel aan. Als gemeente hebben we de opdracht om met de middelen voldoende VE-peuteropvangplekken beschikbaar te hebben voor de doelgroep; het is daarmee de belangrijkste pijler binnen het gehele onderwijsachterstandenbeleid.

Lokale middelen voor peuteropvang (POV middelen)

Voor de kosten die voor de reguliere peuteropvang worden gemaakt ligt dat anders. **De kosten voor reguliere peuteropvang vallen niet onder de reikwijdte van de geormerkte OAB middelen en dienen derhalve opgevangen te worden uit lokale middelen.**

Budgetten in begroting

Onderstaand de huidig beschikbare budgetten zoals die in de begroting zijn opgenomen. De peuteropvang-middelen (POV) zijn, zoals aangegeven, lokale middelen. De VE middelen komen uit de decentralisatie-uitkering OAB.

POV middelen gemeente Maashorst

Budget conform begroting	Maashorst
POV regulier lokale middelen	€ 210.744
VVE	€ 580.000

Tabel 3: Huidig budget POV en VVE zoals in begroting opgenomen

Het hier genoemde VVE budget betreft het deel van de rijksuitkering OAB dat in de begroting is toegewezen aan VVE. De totale rijksuitkering OAB voor Maashorst is hoger.

6.2 Financieel effect

Welke financiële consequenties heeft het nieuwe beleidskader? Onderstaand een doorrekening naar het financieel effect van het nieuwe beleidskader. Daarbij is uitgegaan van de prognose van het verwacht aantal deelnemende peuters op basis van de demografische groei, maar ook op basis van de aanwas die we verwachten als gevolg van het nieuwe beleid. Verder is uitgegaan van een peuteropvang uurtarief van €9,51 en VVE-opvang uurtarief van €11,44,- per peuter. Als stelpost voor extra subsidie kleine kernen is een bedrag van €20.000- opgenomen.

Financieel effect van het nieuwe beleidskader

Gemeente Maashorst 2022	Verwachte uitgaven beleidskader	Verwachte uitgaven beleidskader	Beschikbaar budget begroting 2022	Verschil verwachte uitgaven versus budget
VVE (Voor- en vroegschoolse educatie 64302001 – Vergoeding van kinderopvang 34161)				
VVE peuters zonder KOT	€ 329.433			
VVE peuters met KOT	€ 248.486			
Stelpost subsidie kleine kernen	€ 20.000			
Totaal VVE		€ 597.920	€ 580.000	€ -17.920
Peuteropvang reguliere peuters (Peuteropvang subsidieregeling 64303000- Vergoeding van kinderopvang 34161)				
Reguliere peuters zonder KOT	€ 94.438			
Reguliere peuters met KOT	€ 88.556			
Totaal Peuteropvang regulier		€ 182.995	€ 210.744	€ 27.749
Totaal Maashorst		€ 780.915		

Tabel 4: financieel effect nieuw beleidskader

De uitgaven voor het nieuwe beleidskader kunnen zoals aangegeven worden gedekt uit:

- De Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid (Spuk OAB) voor het deel Voor- en Vroegschoolse Educatie
De voorlopige beschikking van de Spuk OAB voor 2022 bedraagt € 1.113.784.
Hiervan wordt voor de uitvoering van het nieuwe beleidskader € 20.000 extra gereserveerd, zodat het totaal beschikbare budget VVE op € 600.000 uitkomt. Hiervoor is voldoende “vrije” ruimte (deel van de uitkering waar geen verplichtingen tegenover staan) beschikbaar.
- Lokale middelen voor peuteropvang (POV) voor het deel reguliere peuteropvang.

Bijlage 4 geeft een uitgebreide toelichting op de achterliggende berekeningen.

Conclusies voor financieel kader

We zien:

- De Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid biedt voldoende ruimte om het nieuwe beleidskader inzake Voor- en Vroegschoolse Educatie uit te voeren.
- De beschikbare lokale Peuteropvang middelen bieden voldoende ruimte om het nieuwe beleidskader voor het deel peuteropvang uit te voeren.

Bijlagen bij het beleidskader 'uitgangspunten VVE en peuteropvang Maashorst'

1. BIJLAGE 1 Aantallen Peuters en spreiding over de kernen
2. BIJLAGE 2 Tarief peuteropvang en VVE
3. BIJLAGE 3 Inkomenstabel Kinderopvangtoeslag (KOT) en VNG 2022
4. BIJLAGE 4 Achtergrond berekeningen financiën
5. BIJLAGE 5 Afkortingen en begrippen

BIJLAGE 1 Aantallen Peuters en spreiding over kernen

Aantallen peuters

Huidig aantal VVE- en reguliere peuters in peuteropvang, met en zonder KOT

In samenwerking met de opvangaanbieders is als nulmeting nagegaan hoeveel peuters er momenteel op de peuteropvang zitten (situatie eind 2021). Dit geeft het volgende overzicht:

Huidige aantallen peuters (dec 2021)	Avem	Kanteel (Landerd)	Kanteel (Uden)	Kiem	Stichting Istia	XXS kinderopvang	Totaal
regulier zonder KOT	9		16	6	1	0	32
regulier KOT	71		76	96		10	253
VVE zonder KOT	4		25	8	3	1	41
VVE KOT	1	1	26	16	0	3	47
Totaal	85	1	143	126	4	14	373

Tabel bijlage 1.1 Huidige aantal peuters in Uden en Landerd per categorie en per aanbieder op reguliere peuteropvang of peuteropvang met VVE indicatie, situatie december 2021

Verwacht aantal peuters

De verwachting is dat het aantal peuters dat deelneemt aan zowel de reguliere peuteropvang als de VVE-peuteropvang de komende jaren (licht) zal toenemen. Dit wordt veroorzaakt door:

1. Groei als gevolg van extra instroom van nu nog 0- en 1 jarigen (demografie)
2. Groei als gevolg dit beleidskader dat erop is gericht dat meer peuters (zowel VVE als niet-VVE) gebruik zullen maken van peuteropvang (een gewenst resultaat)

	Huidig medio 2021	Verwachte groei obv demografie	Verwachte groei obv beleidskader	Totaal verwacht aantal 2022-2024
regulier zonder KOT	32	1	1	34
regulier KOT	253	8	13	274
VVE zonder KOT	41	1	4	46
VVE KOT	47	2	5	54
Totaal	373	12	37	408

Tabel bijlage 1.2 Verwacht aantal peuters per categorie op basis van demografie en beleidskader

Onderstaand volgt een toelichting op de aantallen in deze tabel.

Groei agv demografie

Allereerst een overzicht van de huidige bevolkingsopbouw van de 0 en 1 jarigen in Maashorst:

Huidige bevolkingsopbouw op 1 januari 2021

		aantal 0 jarigen	aantal 1 jarigen	Totaal 0- en 1 jarigen
Landerd	2018	128	139	267
Landerd	2019	122	130	252
Landerd	2020	119	127	246
Landerd	2021	145	124	269

Uden	2018	412	411	823
Uden	2019	363	414	777
Uden	2020	432	368	800
Uden	2021	407	430	837
Maashorst	2018	540	550	1090
Maashorst	2019	485	544	1029
Maashorst	2020	551	495	1046
Maashorst	2021	552	554	1106

Tabel bijlage 1.3 huidige bevolkingsopbouw 0- en 1-jarigen in Maashorst op 1 januari 2021 (Bron: CBS Statline, geraadpleegd 21-12-21)

De leeftijdsgroep 0- en 1 jarigen is in omvang momenteel ongeveer 60 kinderen groter dan de jaren ervoor. Deze groep zal de komende jaren de peuterleeftijd bereiken. We doen de aanname dat van het geheel van deze groei er ongeveer 20% van de toekomstige peuters (VVE en regulier) de peuteropvang zal gaan gebruiken. Dit betreft derhalve een groei van 12 peuters (20% van 60). De verhouding VVE - regulier zal hierbij, verwachten we ongeveer gelijk zijn aan de huidige verdeling van die groepen. Zo komen we tot een verwachte groei van 9 reguliere peuters en 3 VVE peuters obv de demografie.

		aantal 0 jarigen	aantal 1 jarigen	aantal 2 jarigen	aantal 3 jarigen	totaal 0 t/m 3 jarigen
Landerd	2018	128	139	149	141	557
Landerd	2019	122	130	142	150	544
Landerd	2020	119	127	132	148	526
Landerd	2021	145	124	133	133	535
Uden	2018	412	411	407	445	1675
Uden	2019	363	414	407	411	1595
Uden	2020	432	368	411	404	1615
Uden	2021	407	430	374	418	1629
Maashorst	2018	540	550	556	586	2232
Maashorst	2019	485	544	549	561	2139
Maashorst	2020	551	495	543	552	2141
Maashorst	2021	552	554	507	551	2164

Tabel bijlage 1.4 huidige bevolkingsopbouw 0-3 jarigen in Maashorst. Bron: CBS Statline, geraadpleegd 21-12-21

Groei als gevolg van beleidskader

Naast groei agv demografie verwachten we dat het uitvoering geven aan dit onderhavige beleidskader er eveneens toe zal bijdragen dat er meer peuters gaan deelnemen aan VVE en peuteropvang. Landelijke onderzoek⁹ laat zien dat momenteel nog zo'n 11% van alle peuters in Nederland geen enkel

⁹ Buitenhek management & Consult in opdracht van SZW / VNG 2019; Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen in NL. In het onderzoek komt naar voren dat 11% van alle peuters in Nederland geen gebruik maakt van een voorschoolse voorziening.

gebruik maakt van een voorschoolse voorziening en dus naar geen enkele vorm van kinderdag- of peuteropvang gaat. We gaan ervan dat dit percentage ook voor Maashorst geldt; er is geen reden om aan te nemen dat dit niet zo is. Omgerekend betreft 11% van het totaal aantal peuters voor Maashorst 116 peuters.

We doen de aanname dat het aantal reguliere peuters dat nu al deelneemt aan peuteropvang met 5% zal groeien, die worden dus met het nieuwe beleid wel bereikt. Dit betreft 14 reguliere peuters (5% van 285). We houden daarbij rekeningen met dezelfde verhouding tussen peuters met KOT versus zonder KOT (verhouding is 90 – 10).

VVE peuters

Het aantal VVE peuters dat momenteel in Maashorst met een VVE indicatie op de opvang zit, is iets lager dan het verwachte aantal VVE peuters op basis van het landelijke CBS dashboard¹⁰.

Vanuit dat dashboard worden in de gemeente Maashorst namelijk ongeveer 100 peuters met een verwachte achterstand (VVE) verwacht, en uit de nulmeting blijkt dat dit aantal momenteel in werkelijkheid 88 is. Hieruit kunnen we afleiden dat we op de goede koers zitten en al veel VVE peuters met een achterstand bereiken. Een extreem grote groei van het aantal VVE-kinderen is de komende tijd niet aannemelijk. We verwachten met onze nieuwe focus evenwel dat we meer VVE peuters zullen bereiken. De VVE indicatiestelling bij de GGD, als ook het verlagen van het non-bereik (meer ouders motiveren om hun kind ook daadwerkelijk mee te laten doen met VVE) en het verlagen van financiële drempels zal hiertoe bijdragen. De aanname is dat dit tezamen een toename van maximaal 10% zal geven van het aantal VVE peuters. Dit betreft een groei van 9 VVE peuters (10% van 88).

CBS Dashboard verwachte onderwijsachterstand per gemeente

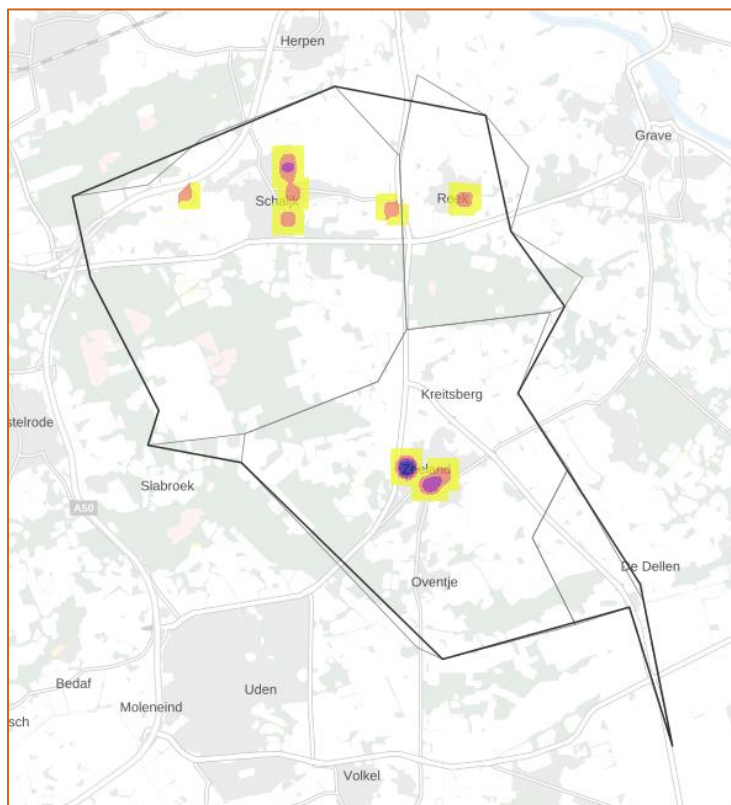
In het dashboard van CBS wordt een peuter gedefinieerd als een kind van 2,5-4 jaar. In dit beleidskader hanteren we voor de peuterleeftijd de grenzen van 2-4 jaar. De dashboardcijfers van CBS zijn op die manier doorgetrokken naar deze leeftijdsgroep. Zo komen we tot onderstaand overzicht en een totaal van 100 verwachte peuters van 2-4 jaar met een achterstand volgens de CBS cijfers.

JAAR		gemeente	totaal aantal 2,5-4 jarigen	aantal 2,5-4 jarigen met verwachte achterstand	aantal 2-4 jarigen met verwachte achterstand	in% van totaal aantal
2020	Peuters	Landerd	200	15	20	8%
2020	Peuters	Uden	610	60	80	10%
		Totaal Maashorst			100	

Bron <https://dashboards.cbs.nl/v3/onderwijsachterstanden>

¹⁰ Dit wordt door CBS berekend aan de hand van het aantal basisschoolleerlingen waarvan is vastgesteld dat deze (een risico op) een taal- en of ontwikkelingsachterstand hebben. Het aantal verwachte peuters met een achterstand en daarmee een VVE-indicatie wordt daarvan afgeleid.

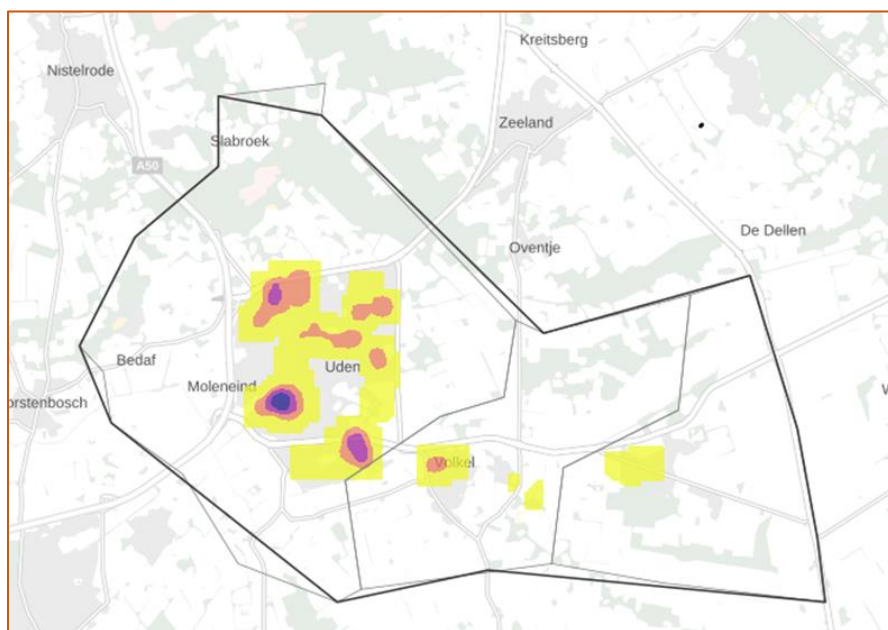
In hetzelfde dashboard van CBS wordt eveneens in een heatmap de spreiding van de peuters over de verschillende kernen aangeduid

Landerd

Heatmap onderwijsachterstanden Uden CBS

Uden

Heatmap onderwijsachterstanden Landerd CBS

BIJLAGE 2 Tarief peuteropvang en VVE

Kostprijs tarief peuteropvang hoger dan die voor kinderdagopvang

Uit diverse onderzoeken blijkt dat de kostprijs van peuteropvang hoger ligt dan die van kinderdagopvang (€ 8,50 per uur, niveau 2022). De hogere kostprijs wordt veroorzaakt door:

- peuteropvang wordt in dagdelen aangeboden ipv hele dagen zoals kinderdagopvang
- veelal hogere huisvestingskosten, vanwege die dagdelen
- hogere personele kosten
- bezetting in de peutergroep zal niet altijd 100% zijn, een groep mag met 2 pedagogisch medewerkers bestaan uit maximaal 16 peuters. Maar dat aantal peuters zal in de praktijk lang niet altijd worden gehaald.

Daarnaast stellen gemeenten vaak extra kwaliteitseisen aan de uitvoering van peuteropvang. Ook die verhogen de kostprijs.

Peuteropvang-tarief van €9,51 (niveau 2022)

We hanteren in het beleidskader een peuteropvangtarief ter hoogte van €9,51 per uur. Onderstaand de elementen die de keuze voor de hoogte van dit tarief onderbouwen:

- We gebruiken het landelijk Kengetallenrapport 'Mijn Kostprijs' van het Waarborgfonds en Kenniscentrum Kinderopvang¹¹ als referentie. In het rapport is de kostenopbouw van peuteropvang uitvoerig en grondig bekeken. Het is een recent rapport van voorjaar 2021.
- Het Kengetallenrapport geeft een mediaan uurtarief voor peuteropvang van €9,33 weer. 50% van de onderzochte peuterorganisaties zit daar dus boven en 50% eronder.
- Echter dit is wel gebaseerd op 3- 3,5 uur dagdelen (zie voetnoot in rapport). In onze regeling bieden we de mogelijkheid om subsidie te krijgen voor 4 uren dagdelen.
Onze aanname is dat het bieden van 4 uur ten opzichte van 3,5 uren opvang 6% 'efficiënter' is > de kostprijs gaat er 6% mee omlaag.
- Tegelijkertijd houden we rekening met een indexatie van het tarief naar 2022. Het rapport beschrijft immers de cijfers en kengetallen van 2019. Voor de hoogte van de indexatie gebruiken we als referentie de indexatie van het KOT tarief.
- Daarnaast stellen we in gemeente Maashorst aan de aanbieders een aantal lokale (extra) kwaliteitsvereisten, die we zullen opnemen in de subsidieregeling, zoals bijvoorbeeld:
 - gebruik maken van de gemeentelijke peutermonitor
 - signaleren van (gezins)problematiek en zo nodig daarop acteren
 - extra aandacht voor oudergesprekken
 - afstemming basisscholen in directe omgeving
 - overdracht van 4 jarigen naar de basisschool
 - afstemming consultatiebureau bij bijzonderheden na toestemming ouders.

Zo komen we tot de volgende opbouw:

Referentie mediaan uurtarief peuteropvang Kengetallenrapport:	€9,33		
- 6% efficiency ivm dagdelen van 4 uur ipv 3,5		€8,77	
- Indexatie van 2019 naar 2022: peuteropvangtarief is 9,4% hoger dan KOT-tarief ¹² Dit geeft basis peuteropvangtarief weer			€9,30
- Kwaliteits-surplus lokaal			€0,21
Totaal te hanteren uurtarief peuteropvang 2022			€ 9,51

¹¹ Kengetallenrapport Mijn Kostprijs, Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang ism Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, juni 2021

¹² In 2019 was het KOT tarief € 8,02. In 2022 is KOT tarief €8,50. Dit is een indexatie van 6%. Als we deze indexatie van 6% toepassen op de €8,77 komen we uit op € 9,30.

Tezamen

basis-peuteropvangtarief voor 2022:	€ 9,30
Lokale kwaliteitsvereisten subsidie 2022:	€ 0,21

Totaal: € 9,51 uurtarief reguliere peuteropvang

VVE-tarief van €11,44 (niveau 2022)

We hanteren in het beleidskader voor VVE een uurtarief ter hoogte van €11,44 per peuter uur. Dit is bepaald op basis van lokale en landelijke kwaliteitseisen voor VVE. Onderstaand worden de verschillende elementen benoemd.

Surplus voor VVE peuters

kostenopbouw extra taken en vereisten VVE

<i>Voorschoolse educatie moet voldoen aan:</i> > De kwaliteitseisen in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie > Wet Primair onderwijs > Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerken > Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang		
activiteit/vereisten	te rekenen op jaarbasis per VVE peuter	inschatting kosten
Voortkomend uit wet- en regelgeving oa Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en wet IKK)		
extra scholingseisen voorschoolse educatie pedagogische medewerkers: - verhoogde taaleisen van niveau 3F op mondelinge taalvaardigheid en lezen - module voorschoolse educatie van minimaal 12 dagdelen		Stelpost overig tezamen € 100,--
Verplichting van opleidingsplan beroepskrachten voorschoolse educatie		
Verplichting van pedagogisch beleidsplan dat jaarlijks wordt geëvalueerd		
verplichting om gebruik te maken van een VVE gecertificeerd programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.		
Inzet HBO geschoolde pedagogisch beleidsmedewerker 10 uur per VVE peuter per jaar (Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang) betreft wijziging per 2022	10 HBO -uren per peuter per jaar	€ 450,00
Overig		
extra VVE taakuren om VVE programma goed uit te voeren (oa extra tutoring peuter, monitoring ontwikkeling kinderen, voorbereiden, uitvoeren, evalueren van onderdelen van het VVE programma)	16 uren MBO extra per peuter per jaar	€ 560,00
materialen VVE gecertificeerd programma, leesboeken, spelmaterialen, zoals (Piramide)		Zie stelpost overig bovenaan
stimuleren ouderbetrokkenheid (extra aandacht ouders, aanreiken materialen en tips voor thuis, info avonden)	2 uren MBO extra per peuter per jaar	€ 70,00
extra oudergesprekken met ouders	2 uren MBO extra per peuter per jaar	€ 70,00
lokale kwaliteits vereisten (opgenomen in (nieuwe) subsidieregeling)		
participeren in gemeentelijk VVE overleg (1x kwartaal)	0,5 uur per peuter	€ 17,50
verzorgen van warme overdracht naar basisschool	1 uur per peuter per jaar	€ 35,00

proactief samenwerking zoeken met 'natuurlijke partners' in de gemeente, zoals onderwijs, kinderopvang, buurtinitiatieven, sociale buurtteams en welzijn;	0,5 uur per peuter per jaar	€ 17,50
signaleren ontwikkelingsproblematiek, doorverwijzen logopedie, en geven info & advies aan ouders, bijv. ook over taalondersteunende activiteiten voor de ouders	0,5 uur per peuter per jaar	€ 17,50
zo nodig afstemmen met jeugdverpleegkundige van consultatiebureau en andere partners om preventie en zorg te bieden aan de peuters die het nodig hebben	1 uur per peuter per jaar	€ 35,00
	totaal per peuter per jaar extra kostprijs voor VVE	€ 1.372,50
	Op uurbasis (/ 640 uur VVE per jaar	€ 2,14

NB.Voor HBO is gerekend met uurtarief €45,-
Voor MBO is gerekend met uurtarief €35,-

Dit betekent €2,14 per uur aan extra lokale en landelijke kwaliteitsvereisten voor VVE.

Tezamen

basis-peuteropvang uurtarief voor 2022:	€ 9,30
Lokale/landelijke VVE -kwaliteitsvereisten 2022:	€ 2,14
Totaal:	€ 11,44 uurtarief VVE

Wat doen andere (omliggende) gemeenten?

De hoogte van de tarieven voor peuteropvang en VVE zijn heel wisselend bij de verschillende gemeenten. Ook werken veel gemeenten met een gemengd tarief voor VVE en POV. Daarmee is het lastig vergelijkbaar. Om een idee te geven van enkele gemeenten:

Helmond gemengd tarief	€10,86
Oss gemengd tarief	€10,50
Den Bosch gemengd tarief	€10,14
	Extra subsidie mogelijk voor VVE locaties, wordt ieder jaar bepaald wat en hoe hoog.
Meerijstad	https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR649254 Tarief reguliere peuters is € 9,44 (2021) Daarnaast aparte subsidie voor VVE locaties die in LRK zijn opgenomen max 10.000 per jaar
Zeist: gesplitst	regulier €9,31 (2022) VVE € 10,13 (2022)
Gouda:	voor reguliere peuters: opslag van 1,50 boven KOT tarief > dan wordt het tarief reguliere peuters 8,50 + 1,50 = € 10,00 (2022) https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR468650

BIJLAGE 3 Inkomenstabel Kinderopvangtoeslag (KOT) en VNG 2022

De Kinderopvangtoeslag-tabel van de Belastingdienst 2022

Toetsingsinkomen (gezaamenlijk) vanaf	Toetsingsinkomen (gezaamenlijk) tot en met	Percentage kinderopvangtoeslag 1e kind	Percentage kinderopvangtoeslag 2e en volgend kind
lager dan	20.584	96,0%	96,0%
20.585	21.955	96,0%	96,0%
21.956	23.324	96,0%	96,0%
23.325	24.696	96,0%	96,0%
24.697	26.066	96,0%	96,0%
26.067	27.437	95,5%	95,6%
27.438	28.807	94,4%	95,4%
28.808	30.174	93,4%	95,2%
30.175	31.648	92,5%	95,0%
31.649	33.120	91,9%	94,9%
33.121	34.596	90,9%	94,7%
34.597	36.068	90,4%	94,5%
36.069	37.546	89,5%	94,5%
37.547	39.019	88,7%	94,5%
39.020	40.528	88,1%	94,5%
40.529	42.039	87,3%	94,5%
42.040	43.550	86,6%	94,5%
43.551	45.061	85,9%	94,5%
45.062	46.575	85,0%	94,5%
46.576	48.086	84,5%	94,5%
48.087	49.596	83,7%	94,5%
49.597	51.108	83,0%	94,5%
51.109	52.759	82,1%	94,5%
52.760	55.998	80,6%	94,5%
55.999	59.235	79,8%	94,1%
59.236	62.474	78,7%	93,5%
62.475	65.714	76,4%	93,1%
65.715	68.951	74,1%	92,8%
68.952	72.192	71,9%	92,1%
72.193	75.430	69,4%	91,6%
75.431	78.669	67,1%	91,1%
78.670	81.909	64,9%	90,4%
81.910	85.146	62,5%	89,8%
85.147	88.388	60,3%	89,4%
88.389	91.626	57,8%	89,1%
91.627	94.863	55,5%	88,4%
94.864	98.102	53,3%	88,0%
98.103	101.405	50,9%	87,5%
101.406	104.723	48,8%	86,8%
104.724	108.039	46,7%	86,3%
108.040	111.356	44,6%	85,9%
111.357	114.671	42,4%	85,6%
114.672	117.989	40,5%	84,9%
117.990	121.307	38,6%	84,3%
121.308	124.625	36,7%	83,9%
124.626	127.938	34,7%	83,3%
127.939	131.255	33,3%	82,9%
131.256	134.574	33,3%	82,2%
134.575	137.889	33,3%	81,6%
137.890	141.206	33,3%	80,6%
141.207	144.522	33,3%	80,3%
144.523	147.840	33,3%	79,5%
147.841	151.160	33,3%	78,6%

151.161	154.474	33,3%	78,0%
154.475	157.791	33,3%	77,1%
157.792	161.106	33,3%	76,6%
161.107	164.425	33,3%	75,8%
164.426	167.743	33,3%	75,1%
167.744	171.059	33,3%	74,4%
171.060	174.376	33,3%	73,4%
174.377	177.689	33,3%	72,9%
177.690	181.009	33,3%	72,2%
181.010	184.324	33,3%	71,4%
184.325	187.642	33,3%	70,7%
187.643	190.960	33,3%	70,1%
190.961	194.275	33,3%	69,3%
194.276	197.593	33,3%	68,5%
197.594	200.908	33,3%	68,0%
200.909	en hoger	33,3%	67,1%

Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvangtoeslag/bedragen-kinderopvangtoeslag-2022

De VNG Adviestabel peuteropvang 2022

VNG Adviestabel ouderbijdrage peuteropvang 2022

De VNG Adviestabel ouderbijdrage peuteropvang 2022 kunt u gebruiken om voor de gesubsidieerde peuteropvang een inkomensafhankelijke tariefstelling vast te stellen.

Adviestabel ouderbijdrage peuteropvang 2022

Gezamenlijk toetsingsinkomen gezin 2022		Ouderbijdrage peuteropvang 2022 per uur	
		1 ^e kind	2 ^e kind e.v.
lager dan	€ 20.584	€ 0,34 (2021: € 0,34)	€ 0,34 (2021: € 0,34)
€ 20.585	€ 31.648	€ 0,43 (2021: € 0,42)	€ 0,37 (2021: € 0,36)
€ 31.649	€ 43.550	€ 0,92 (2021: € 0,90)	€ 0,46 (2021: € 0,45)
€ 43.551	€ 59.235	€ 1,44 (2021: € 1,41)	€ 0,47 (2021: € 0,46)
€ 59.236	€ 85.146	€ 2,50 (2021: € 2,45)	€ 0,70 (2021: € 0,68)
€ 85.147	€ 117.989	€ 4,24 (2021: € 4,16)	€ 1,09 (2021: € 1,07)
€ 117.990	en hoger	€ 5,64 (2021: € 5,60)	€ 2,03 (2021: € 1,99)

BIJLAGE 4 Achtergrond berekeningen financiën

Uitgaven per peuter

in de volgende tabel is te zien welke verwachte uitgaven er voor de gemeente zijn per individuele peuter, uitgesplitst naar de achtergrond, zoals regulier/VVE en met kinderopvangtoeslag (KOT) of zonder KOT.

Hierbij is gerekend met een afname van het maximum aantal uur per week (8 voor regulier en 16 voor VVE) en het maximum van 40 weken per jaar.

In de praktijk zullen niet alle peuters dit aantal uur afnemen, omdat zij om individuele redenen minder dagdelen komen, de openingstijden van die opvang iets afwijken (iets minder dan 4 uren dagdeel) of de peuter halverwege een kalenderjaar instroomt. Dus wat we in de tabel zien is een inschatting van de *maximale* uitgaven per peuter binnen de diverse categorieën.

Verwachte uitgaven per peuter per categorie								
per categorie	uurtarief (niveau 2022)	fiscaal tarief = KOT tarief (niveau 2022)	koptarief = tarief wat de gemeente bovenop het fiscaal tarief compenseert	Max aantal uur per week	Max aantal uur per jaar	Totaal maximaal	Gemiddelde ouderbijdrage bij peuters zonder KOT	per categorie: uitgave voor gemeente per jaar
Regulier zonder KOT	€ 9,51			8	320	€ 3.043,20	€ 265,60	€ 2.777,60
Regulier met KOT	€ 9,51	€ 8,50	€ 1,01	8	320	€ 323,20		€ 323,20
VVE zonder KOT	€ 11,44			16	640	€ 7.321,60	€ 160,00	€ 7.161,60
VVE met KOT peuteropvang	€ 11,44	€ 8,50	€ 2,94	16	640	€ 4.601,60		€ 4.601,60

Tabel bijlage 4.1

Verdere toelichting

De hoogte van de ouderbijdrage is afhankelijk van het inkomen van de ouders. Bij de berekening van de gemiddelde ouderbijdrage voor reguliere peuters zonder KOT, is uitgegaan van een gemiddelde ouderbijdrage van 0,83 per uur en bij de VVE peuters zonder KOT is uitgegaan van een gemiddelde ouderbijdrage van 0,50 per uur. Dit is op basis van ervaring een reële gemiddelde inkomensafhankelijke bijdrage en komt overeen met gemiddelde ouderbijdragen waar andere gemeenten (zoals Alblasserdam) vanuit gaan. Voor ouders met KOT hoeft geen rekening gehouden te worden met de ouderbijdrage. Die is al verrekend met de hoogte van de kinderopvangtoeslag die ouders ontvangen van de belastingdienst.

Bij de peuters met een VVE indicatie met KOT is ervan uitgegaan dat zij over de eerste twee dagdelen KOT aanvragen en over het 3^e en 4^e dagdeel niet. Bij de eerste twee dagdelen is de gemeentelijke subsidiëring dus aanvullend op het bedrag aan KOT die zij ontvangen, voor dagdeel 3 en 4 is er volledige gemeentelijke subsidie mogelijk tot het VVE tarief van € 11,44 (niveau 2022).

Uitgaven per categorie peuters

Door het verwacht aantal peuters dat deel gaat nemen aan de peuteropvang toe te voegen aan de bovenstaande tabel, komen we tot de verwachte uitgaven per categorie peuters.

Verwachte uitgaven <u>totaal</u> per categorie peuters				
Per categorie	Huidig aantal peuters op peuteropvang in Maashorst	Verwachte groei aantal obv demografie en nieuw beleid	Totaal verwacht aantal peuters op peuteropvang in Maashorst 2022-2024	Verwachte uitgaven voor gemeente per categorie op jaarbasis
Regulier zonder KOT	32	2	34	€ 94.438,40
Regulier met KOT	253	21	274	€ 88.556,80
VVE zonder KOT	41	5	46	€ 329.433,60
VVE met KOT peuteropvang	47	7	54	€ 248.486,40

Tabel bijlage 4.2

Toelichting

Te zien is er in totaliteit voor VVE-peuters de hoogste uitgaven worden verwacht. Dat is ook de meest kwetsbare groep; de kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand.

Voor reguliere peuters zijn de uitgaven lager, vanwege het maximum aanbod peuteropvang van 8 uur per week ipv 16 uur bij VVE peuters en het lagere peutertarief van €9,51 ten opzichte van het VVE tarief van € 11,44 per uur.

In onderstaande tabel zijn de verwachte uitgaven naast het beschikbaar budget gezet.

Totaal verwachte uitgaven peuteropvang en VVE in relatie tot budget

Gemeente Maashorst 2022	Verwachte uitgaven beleidskader	Verwachte uitgaven beleidskader	Beschikbaar budget begroting 2022	Verschil verwachte uitgaven versus budget
VVE				
(Voor- en vroegschoolse educatie 64302001 – Vergoeding van kinderopvang 34161)				
VVE peuters zonder KOT	€ 329.433			
VVE peuters met KOT	€ 248.486			
Stelpost subsidie kleine kernen	€ 20.000			
Totaal VVE		€ 597.920	€ 580.000	€ -17.920
Peuteropvang reguliere peuters				
(Peuteropvang subsidieregeling 64303000- Vergoeding van kinderopvang 34161)				
Reguliere peuters zonder KOT	€ 94.438			
Reguliere peuters met KOT	€ 88.556			
Totaal Peuteropvang regulier		€ 182.995	€ 210.744	€ 27.749
Totaal Maashorst		€ 780.915		

Tabel bijlage 4.3 1

BIJLAGE 5 Afkortingen en begrippen

Afkorting / Begrip	Uitleg
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
GOAB	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang. Voorschools is de periode voorafgaand aan de basisschool. Vroegschools betreft groep 1 en 2 van de basisschool.
VE	Voorschoolse Educatie
POV	Peuteropvang
KOT	Kinderopvang Toeslag; een tegemoetkoming van het Rijk van de toeslagwet inkomensafhankelijke regelingen in de kosten van de kinderopvang
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
WPO	Wet Primair Onderwijs
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
PO	Primair Onderwijs
LRK	Landelijk Register Kinderopvang
Ministerie SZW	Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Kinderopvang	Kindercentrum als bedoeld in de Wet kinderopvang
Peuteropvang	Kinderopvang voor peuters (2-4 jarigen) op een kindercentrum met korte dagdelen, horizontale groepen en 40 weken aanbod
VVE programma	Een integraal ondersteunend gestructureerd programma dat is gericht op meerdere ontwikkelingsgebieden van jonge kinderen. De onafhankelijke Erkenningcommissie Interventies van het Nederlands Jeugdinstituut heeft enkele VVE programma's erkend die aan de wettelijke voorwaarden voldoen en alle ontwikkelings gebieden aan bod laten komen
VVE indicatie	Een indicatie voor Voor- en Vroegschoolse educatie afgegeven door het consultatiebureau van de GGD
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Doelgroepkind	Een kind dat een VVE indicatie heeft
Aanbieder	Een organisatie die peuteropvang aanbiedt
Inkomensverklaring	Verklaring van de Belastingdienst over de inkomensgegevens van een persoon in een bepaald belastingjaar
Fiscaal maximaal uurtarief = KOT tarief	Door het rijk bepaalde maximale fiscale uurtarief voor kinderdagopvang, geldende voor het jaar waarvoor de aanvraag wordt gedaan; In 2022 is dit € 8,50 per uur per kind
Ouders	Ouders, voogden of verzorgenden van het kind